

Tổng Bí thư Tô Lâm: Tháo gỡ những 'điểm nghẽn, nút thắt' có nguyên nhân từ quy định của pháp luật

08:01 08/11/2024

Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị phải tháo gỡ các “điểm nghẽn” pháp lý, khẩn trương đưa các nguồn lực xã hội bị đình trệ, lãng phí hoạt động trở lại; Dứt khoát từ bỏ tư duy 'không quản được thì cấm'; Tuyệt đối không để xảy ra lợi ích nhóm, tác động pháp luật...

Tại buổi làm việc với Ban Cán sự Đảng Bộ Tư pháp ngày 7/11, Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị Bộ, ngành Tư pháp phải tháo gỡ các “điểm nghẽn” pháp lý, khẩn trương đưa các nguồn lực xã hội bị đình trệ, lãng phí hoạt động trở lại; thực hiện cơ chế “sửa một luật, điều chỉnh nhiều luật” để khắc phục ngay tình trạng mâu thuẫn, chồng chéo của các luật.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu tại cuộc làm việc với Bộ Tư pháp - Ảnh: VGP

Dứt khoát từ bỏ tư duy 'không quản được thì cấm'

Phát biểu tại buổi làm việc, Tổng Bí thư Tô Lâm ghi nhận, đánh giá cao những thành tích, kết quả mà ngành tư pháp đạt được trong những năm qua. Đến nay, nước ta đã hình thành hệ thống pháp luật tương đối đồng bộ, công khai, minh bạch, dễ tiếp cận, cơ bản điều chỉnh tất cả các lĩnh vực đời sống xã hội; tạo nền tảng pháp lý để phát triển KT-XH, bảo đảm quốc phòng, an ninh và hội nhập quốc tế. Đội ngũ cán bộ làm công tác pháp luật và tư pháp từng bước trưởng thành, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ trong tình hình mới.

Đặc biệt, Bộ, ngành Tư pháp đã chủ động, tích cực tham mưu cho Đảng, Nhà nước hoàn thiện tư duy, nhận thức lý luận về Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, đóng góp trong việc ban hành Nghị quyết số 48-NQ/TW, Nghị quyết số 49-NQ/TW của Bộ Chính trị về hoàn thiện hệ thống pháp luật, cải cách tư pháp và Nghị quyết số 27-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam trong giai đoạn mới.

Tổng Bí thư Tô Lâm cũng chỉ rõ những tồn tại, hạn chế của Ngành, nhất là trong công tác hoàn thiện thể chế, trọng tâm là xây dựng, hoàn thiện pháp luật, như: Một số chủ trương, định hướng lớn của Đảng chưa được thể chế kịp thời, đầy đủ hoặc đã thể chế nhưng tính khả thi không cao. Chất lượng xây dựng, hoàn thiện pháp luật chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn, một số luật mới ban hành đã phải sửa đổi. Dấu hiệu bị tác động, “lợi ích nhóm” trong quá trình xây dựng, thẩm định các văn bản pháp luật là đáng lo ngại, gây ra thiệt hại, thậm chí tạo khúc quanh đối với phát triển...

Tổng Bí thư nêu rõ: Công tác xây dựng pháp luật có vai trò, vị trí, tầm quan trọng đặc biệt, có ý nghĩa then chốt để nắm bắt cơ hội, khơi thông, huy động mạnh mẽ nguồn lực cho phát triển, chăm lo cho nhân dân.

Để đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên mới, sớm hoàn thành thắng lợi các mục tiêu chiến lược mà Đảng đã đề ra, Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị trong thời gian tới, Bộ, ngành Tư pháp cần đổi mới mạnh mẽ công tác lập pháp theo chức năng, nhiệm vụ của Bộ Tư pháp, trong đó đổi mới tư duy xây dựng pháp luật cần phải trên tinh thần là dứt khoát từ bỏ tư duy “không quản được thì cấm”.

Nhiều dự án vướng mắc về mặt pháp lý đã được "cởi trói" sau khi hàng loạt luật mới ra đời. Ảnh minh họa, nguồn internet.

Tuyệt đối không để xảy ra lợi ích nhóm, tác động pháp luật

Về yêu cầu đối với Chương trình xây dựng Luật, pháp luật do Ban Cán sự Đảng Bộ Tư pháp chỉ đạo đề xuất hằng năm, phải trên cơ sở thực tiễn phát triển của Việt Nam, những điểm nghẽn, nút thắt có nguyên nhân từ quy định của pháp luật cần tháo gỡ; những vấn đề mới, thực tiễn phát triển nóng bỏng chưa có quy định của pháp luật điều chỉnh; những chủ trương mới của Đảng chưa được thể chế hóa để xây dựng, đề xuất Chương trình.

Chương trình xây dựng Luật, Pháp lệnh phải thật sự sống động, thể chế hóa đầy đủ, đúng đắn, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng, phản ánh hơi thở thực tiễn, bám sát thực tiễn, giải quyết vấn đề thực tiễn; phải tháo gỡ các “điểm nghẽn” pháp lý, khẩn trương đưa các nguồn lực xã hội bị đình trệ, lãng phí hoạt động trở lại; tạo cơ sở pháp lý hình thành các động lực tăng trưởng mới, quan hệ sản xuất và lực lượng sản xuất mới, ngành công nghiệp mới.

Tập trung xây dựng hành lang pháp lý cho những vấn đề mới; xu hướng mới (cách mạng 4.0, trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh...); thực hiện cơ chế “Sửa một luật, điều chỉnh nhiều luật” để khắc phục ngay tình trạng mâu thuẫn, chồng chéo của các luật; hình thành cơ chế đột phá thu hút nhân tài trong và ngoài nước.

Trong thẩm định pháp luật, xây dựng văn bản pháp luật, Tổng Bí thư yêu cầu tuyệt đối không để xảy ra lợi ích nhóm, tác động pháp luật, để lọt, đánh giá không toàn diện yếu tố an ninh gây tác động tiêu cực đến lợi ích chung, lợi ích quốc gia. Đồng thời phải đổi mới mạnh mẽ quy trình xây dựng pháp luật, với 3

bảo đảm: Bảo đảm dân chủ, minh bạch, kịp thời, khả thi, hiệu quả, dễ áp dụng trên thực tế, tiết kiệm thời gian, chi phí, nâng cao “năng suất và chất lượng” xây dựng pháp luật. Bảo đảm đánh giá tác động chính sách thực chất. Bảo đảm thực hiện cơ chế tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý của các đối tượng chịu tác động là người dân, doanh nghiệp, không để lợi ích nhóm, lợi ích cục bộ, không đẩy khó khăn cho người dân, doanh nghiệp trong thiết kế các quy định pháp luật...

Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu Bộ Tư pháp cần phát huy cao độ tính đảng trong xây dựng, hoàn thiện và thực thi pháp luật; tập trung hoàn thiện pháp luật về tổ chức, hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị, gắn với tinh thần đẩy mạnh phân cấp, phân quyền và cải cách tối đa thủ tục hành chính. Phải coi việc lãnh đạo thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng thành pháp luật và lãnh đạo công tác thi hành pháp luật để bảo đảm thượng tôn Hiến pháp, pháp luật là nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên của các cấp ủy, tổ chức đảng, của mỗi đảng viên, trước hết là cấp ủy, tổ chức đảng, đảng viên trong Bộ, ngành Tư pháp. Triệt để cắt giảm, đơn giản hoá thủ tục hành chính, điều kiện đầu tư kinh doanh, giảm chi phí, tạo thuận lợi cao nhất cho người dân và doanh nghiệp.

Tổng Bí thư Tô Lâm: Tháo gỡ những 'điểm nghẽn, nút thắt' có nguyên nhân từ quy định của pháp luật. Ảnh internet.

Nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật với 4 nhiệm vụ

Bên cạnh đó, Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu cần nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật với 4 nhiệm vụ cụ thể: Đổi mới công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tập trung xây dựng văn hóa tuân thủ pháp luật, trước hết là trong cán bộ, đảng viên

và cán bộ, đảng viên ngành tư pháp. Thường xuyên đánh giá hiệu quả pháp luật sau ban hành; chủ động phát hiện và tháo gỡ nhanh nhất những điểm nghẽn có nguyên nhân từ các quy định của pháp luật. Hoàn thiện quy định giải thích, hướng dẫn áp dụng pháp luật theo hướng ban hành các nguyên tắc, tiêu chí, cơ sở giải thích, áp dụng pháp luật để bảo đảm sức sống của pháp luật thay vì thường xuyên thay đổi pháp luật.

Đề cao nguồn nhân lực thực thi, Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu Bộ Tư pháp cần tập trung phát triển nguồn nhân lực làm công tác tham mưu xây dựng pháp luật có bản lĩnh chính trị vững vàng, tư cách đạo đức tốt, thành thạo chuyên môn và kỹ năng nghề nghiệp theo tinh thần “dám nghĩ; dám nói; dám làm; dám chịu trách nhiệm; dám đổi mới, sáng tạo; dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung”.

Cùng với đó, tăng nguồn lực đầu tư, có cơ chế tài chính đặc thù cho công tác nghiên cứu chính sách, xây dựng pháp luật đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị ngày càng cao trong kỷ nguyên mới. Có cơ chế phù hợp thu hút nhân lực chất lượng cao cho công tác xây dựng pháp luật. Đẩy mạnh chuyển đổi số trong công tác xây dựng pháp luật và thi hành pháp luật.

Tháo gỡ những 'điểm nghẽn, nút thắt' có nguyên nhân từ quy định của pháp luật. Ảnh minh họa, nguồn internet.

Tại buổi làm việc, trên cơ sở các kiến nghị, đề xuất của Ban Cán sự Đảng Bộ Tư pháp và ý kiến phát biểu, Tổng Bí thư Tô Lâm nhất trí xem xét đưa vào Chương trình làm việc của Bộ Chính trị, Ban Bí thư năm 2025 nội dung nghiên cứu xây dựng, trình Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị về “Đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới”.

Tổng Bí thư Tô Lâm cũng nhất trí về chủ trương cần quan tâm, đầu tư thích đáng, có cơ chế tài chính và chế độ, chính sách đặc thù cho công tác pháp luật, cán bộ làm công tác pháp chế, xây dựng pháp luật và chuyển đổi số trong lĩnh vực này. Quan tâm đào tạo nguồn nhân lực pháp luật chất lượng cao và có cơ chế điều động, luân chuyển cán bộ của Bộ, ngành Tư pháp đi địa phương để bổ sung kinh nghiệm thực tiễn. Giao các cơ quan có thẩm quyền tham mưu giải quyết cụ thể các kiến nghị, đề xuất của Ban Cán sự Đảng Bộ Tư pháp.

Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, với yêu cầu đột phá mạnh mẽ về thể chế trong kỷ nguyên mới, Bộ, ngành Tư pháp đứng trước những thách thức không nhỏ nhưng cũng là cơ hội lớn để khẳng định mình, vươn lên mạnh mẽ hơn. Bộ, ngành Tư pháp cần tham mưu hiệu quả hơn nữa việc triển khai Nghị quyết số 27-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới; phải thực sự trở thành “lực lượng nòng cốt”, “đi đầu trong tham mưu kiến tạo đồng bộ thể chế phát triển đất nước”, gương mẫu, đi đầu trong việc thúc đẩy lối sống thượng tôn Hiến pháp và pháp luật.

PV/chinhphu.vn